

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

29 דצמבר 2013

עמ"י 54515-12-13 מדינת ישראל נ' שאול

בפני כב' השופט שלמה פרידלנדר

העוררת
מדינת ישראל
נגד

המשיב
נוכחים:

ב"כ העוררת רפ"ק עו"ד משה קליין

המשיב וב"כ עוה"ד אריאל ניסים, מאיר מור יוסף ומלאכי רפאל

פרוטוקול

ב"כ העוררת:

הערר מתמקד במספר מישורים. הראשון, הבקשה לעיכוב ביצוע. בית משפט השלום מחויב לתת למשיבה את יומה ולעכב החלטת שחרור לפי בקשת המדינה. ניתן היה לדחות גם את הערר. לשאלת בית המשפט אני מבהיר כי איננו טוענים שבית משפט השלום לא היה מוסמך להחליט כפי שהחליט, אלא כי שיקול דעתו לא היה נכון.

בנוסף, הפסיקה הנוהגת היא שבתי משפט השלום מאפשרים עיכוב ביצוע. מעולם לא ביקשו ממני תמצית הנימוקים שאני עומד לערער עליהם. בית המשפט ביקש זאת ולאחר מכן החליט שלא לאפשר את עיכוב הביצוע. אני לא מכיר הליך כזה. עד כאן במישור הדיוני.

דבר נוסף, ישנן קביעות של בית המשפט שהמדינה לא יכולה להסכים איתן. משטרת ישראל היא גוף של המדינה ואין למדינה סכסוך עם אף אחד, כפי שפירטתי בערר. על הנימוקים שלי בתמצית הערר ניתנה ההחלטה.

קביעה נוספת, משטרת ישראל אינה אמונה על אכיפת החוק עם הרווחה במקרה של הוצאת ילדים. משטרת ישראל מתלווה אליהם על מנת לשמור על הסדר.

במקרה שלנו, התקבל צו על ידי בית הדין הרבני המורה על העברת המשמורת מהאם למשיב שנמצא כאן. אנו כמשטרת ישראל ברגע שמקבלים צו כזה מעבירים אותו לייעוץ המשפטי שלנו, על מנת לבדוק את תקפות הצו. הצו הועבר ליועצת המשפטית והיא הנחתה אותי שמי שאמור לבצע את הצו הם הרווחה ואין מחלוקת על כך.

לאחר דין ודברים בין עורכי הדין לייעוץ המשפטי שלנו, לבין הרווחה, הוחלט שמי שיבצע את הצו הוא הרווחה והמשטרה תלווה את זה. הצו לא בוצע, ישנה עדות של פקיד הסעד מדוע הצו נכשל ולא בוצע, ואני מפנה להודעתו. הילד לא רצה ללכת עם האב, ועל פי שיקול הדעת של הרווחה הוא אמר שהוא מפסיק מבחינתו את ביצוע הצו. האם זה בגדר החוק, מבחינתי הוא הגורם המקצועי ואני נשמע להוראתו. הוא גם אמר שיכתוב לבית הדין הרבני מדוע לא בוצע הצו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

29 דצמבר 2013

עמ"י 54515-12-13 מדינת ישראל נ' שאול

1 הוגש צו נוסף לבית משפט לענייני משפחה, צו הגנה בין המשיב לבין אם הילד. באותו צו נכתב כי
2 משטרת ישראל צריכה להגיע לבית הספר ולהוציא את הילד.
3 הפרקליטות הגישה צו עיכוב ביצוע ולגבי אופן אכיפת הצו, בית המשפט מתבקש להורות איך הילד
4 יילקח מאמו ויועבר לידי אביו.
5 בית המשפט צריך להידרש לסוגיה האם המשטרה אמונה על מקרים שכאלה.
6 האב הגיע חדות לבקרים על מנת לאכוף את הצו, הוסבר לו מהם התנאים. בין היתר, האב במהלך
7 ביקור בעיר שדרות נתקל באם ובבנה הקטין, ביקש לקחת את הילד, וביקש לעשות דין לעצמו.
8 הובהר לו שהוא לא יכול ושצריכה להיות התערבות של רווחה, הוא פגע תוך כדי בקטין וגרם לו
9 לחבלה. כך עולה מחומר הראיות.
10 בית המשפט קמא קבע שלא כך הם פני הדברים, בניגוד לחומר הראיות.
11 אנו סבורים שכן קיים חשד סביר, נבקש הגברת תנאי הפיקוח, אנו סבורים ש-5 ימי מעצר בית לא
12 מספיקים, ויש צורך לעבות את התנאים ולהאריך את התקופה.
13 אנו רוצים הרחקה למשך 90 יום מהעיר שדרות, וכן מהמתלוננת ו/או עד שבית המשפט או רשויות
14 הסעד יתנו דעתם לאופן בו אמור לבוא הילד אל האב וכיצד הדברים אמורים להיעשות.
15 אנו לא חולקים על כך שקיים צו, מכבדים את החלטות בית המשפט וישנם כללים איך הנושאים
16 הללו אמורים להתבצע.
17 בית משפט קמא טעה כי מרכז חייה של האם והאב הוא אזור המרכז. היא הגיעה לבקר את אמה,
18 למשך 3 שבועות, ולכן מרכז חייה של האם הוא לא שדרות אלא מחוז מרכז באזור.
19 אנו מבקשים 90 יום הרחקה מהאם, הרחקה משדרות, אי יצירת קשר.
20 חובתנו להבטיח את הסדר הציבורי ולמנוע עשיית דין עצמי.

עו"ד אריאל ניסים:

23 אני לא יודע באיזה הליך אנו נמצאים. האם בהליך מעצר, בית משפט לענייני משפחה או הליך בבית
24 הדין הרבני?
25 אנו נמצאים בהליך שבו הייתה החלטה לשחרור ממעצר. כדי להשאיר אדם במעצר צריך להראות
26 עילת מעצר. שמענו עכשיו מחברי שהוא אינו מבקש מעצר.
27 אנו שמענו סוג של התנצלות מדוע לא ביצעה המשטרה את הצו עד ליום זה.
28 לנו אין מחלוקת לגבי איך מתבצע הצו. קיבלנו צו ואת הצו צריך לקיים. ברגע שבית משפט קבע את
29 טובת הילד במסגרת צו שיפוטי, צריך לאכוף את הצו.
30 את נהלי המשטרה בנושא הספציפי הזה, אנחנו לא מכירים, ועל כן אין אני טוען שדברי חברי אינם
31 נכונים. בנוסף, אנו כן חושבים שהאחריות בנושא הזה מוטלת על המשטרה לאכוף את הצו השיפוטי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

29 דצמבר 2013

עמ"י 13-12-54515 מדינת ישראל נ' שאול

1 לשאלת בית המשפט, מדוע אני סבור כי הקולר תלוי במשטרה, להבדיל מאשר ברווחה, כטענת חברי
2 אני משיב שברגע שהמשטרה מקבלת את הצו ומעבירה אותו ליועץ המשפטי לקבל הדרכה לגבי אופן
3 הביצוע, האחריות לגבי אופן הביצוע מוטלת על היועץ המשפטי של המשטרה על מנת שיסביר להם
4 איך לבצע.

5 אנו סבורים שאנו לא צריכים לפנות כדי שיחליט על איזה מרשויות החוק הוא מטיל את ביצוע הצו.
6 אני לא מכיר דרך אחרת זולת משטרת ישראל.

7

8 עו"ד מור יוסף:

9 אני ייצגתי בבית הדין הרבני ומכיר את הצווים ואת החלטת בית המשפט לענייני משפחה בדבר
10 הרחקת האם והאב מהקטין. פניתי בתכתובות ענפות למשטרת ישראל, תחנת שדרות, תחנת גלילות
11 שבתחום שיפוטה מתגורר האב, מפקד מחוז דרום משטרת ישראל וכן למפק"ל המשטרה שבו
12 הפניתי אותם להחלטת בית הדין הרבני, לכך שהקטין נמצא בסיכון ויש חובה באופן מידי להעבירו
13 לאב. אנו נמצאים 7 ימים לאחר הצו, יש החלטה שיפוטית בעניין והילד בסיכון. האם מורחקת
14 מהקטין ומהאב מרחק של קילומטר. את כל ההחלטות הללו, תחנת משטרת שדרות קיבלה בזמן
15 אמת. העובדות הללו הן חד משמעיות.

16 משטרת ישראל כגורם מבצע, אחראית על אכיפת הצווים הללו.

17 אם משטרת ישראל, יש לה הסדר פנימי יעם אגף הרווחה זה עניין שלה. מרשי פונה לגוף שעל פי חוק
18 אמון על אכיפת צווים. במקום לאכוף את הצווים, מה שעושה משטרת שדרות, אנו נמצאים
19 בסיטואציה שבה האם, הקטין, האב, פקידת הסעד ושטר נמצאים בתחנת המשטרה. כולם יודעים
20 שהאם מורחקת מהקטין ושהמשמורת בידי האב. במקום לעצור את האם, לחקור אותה על חטיפת
21 הקטין מהאב, אין מחלוקת שהאב החזיק בקטין, חיבק אותו, האם באה ותוקפת אותו, מה עושה
22 המשטרה? עוצרת את האב על גניבת קטין. אין עבירה כזאת בסיטואציה כזו, האב הוא בעל
23 המשמורת והאם מורחקת ואסור לה להתקרב. האם גרמה לסיטואציה הזו וכשהאב ראה את
24 הסיטואציה, נישק את בנו, התקשר למשטרה ואומר שחטפו לו את הילד. כך לא מתנהג אדם שעושה
25 דין לעצמו, כך מתנהג אדם שיש לו צו שיפוטי ומפרים נגדו את הצו.

26 משטרת ישראל לוקחת את הילד, בנוכחות פקידת הסעד ומוציאה אותו עם האם בניגוד לצווים.

27 מה שקורה, המשיב יושב במעצר לילה שלם, נמצא במעצר בית מכוח הסכמתנו, כדי שישחררו אותו
28 לשבת, חברי מגיש ערר, לא מתכוון לבקש מעצר, מבקש לעבות את התנאים, כל מה שקשור לעניין
29 הפלילי, חברי צריך להשיב בעניין.

30 חברי ציין לכי החלטת בית הדין הרבני לא מופנית למשטרה. חברי אישר בחקירתו ביום שישי, כי
31 מעבר להחלטה מיום 22.12.13 שבה בית הדין מעביר את המשמורת לידי האב, שם מורים לרשויות
32 המוסמכות, לרבות משטרת ישאל והרווחה, לסייע לאב בביצוע הצו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

29 דצמבר 2013

עמ"י 54515-12-13 מדינת ישראל נ' שאול

משטרת ישראל עושה דין לעצמה.

עו"ד אריאל נסים:

לגבי השחרור בתנאים, המשיבה טוענת שיש חשש לשיבוש. אנו טוענים שאין מסוכנות, הוא היה משוחרר בבית. אם היה מסוכן באמת, יכול היה לעשות זאת במהלך 48 שעות. ביום שישי, בית המשפט אפשר לעוררת (המשיבה שם) לשטוח טענותיה. אנו חושבים שהיעתרות לבקשה, תביא לכך שבעצם אכיפת הצוויים האחרים שניתנו על ידי בית המשפט כדין, הם מתייתרים, בלתי אפשרי לקיים אותם. יהיה מצב של פסיקות סותרות של בית המשפט. מצד אחד הרחקה של המשיב שלא תאפשר לו לתפוס את הקטין כדין במסגרת הצו, יש צו הרחקה שמונע מהאם להחזיק בקטין, דבר שלא יעלה על הדעת. אסור לעוררת ומנסים להשתמש בה ככלי למנוע אכיפת הצו בדרכים כאלה ואחרות. אנו נבקש להחזיר את ההפקדה, שכל התנאים יבוטלו ולא להיעתר לבקשה, וזאת עם פקיעת משך תוקפה של החלטת בית המשפט קמא.

ב"כ העוררת:

הצוויים שמונחים לפני בית המשפט מופנים לכל הרשויות. לעניין ההרחקה – לא ביקשנו הרחקה מהילד, אלא מהאם. זה אמור להיות גורם צד ג'.

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט קמא (כב' השופטת אורית חדד), להורות על שחרור בתנאים של המשיב. החלטת בית המשפט קמא מנומקת באופן מפורט, ולא מצאתי בערר, לרבות בטיעוני ב"כ העוררת בדיון היום, משום פרכה לטעמיו של בית המשפט קמא. לפיכך, איני מוצא מקום להתערב בהחלטה מושא הערר. עולה בבירור מן הערר ומטיעוני ב"כ העוררת היום כי העוררת מוטרדת בעיקר מהיבטים אחרים של ההליך בכללותו, ולמעשה, יותר משהיא מפריכה את טעמי בית המשפט קמא בעניין תנאי השחרור – היא מבקשת הנחיות להבא על מנת שלא לחטוא באי קיום צו של בית הדין הרבני. בעניין זה, הודו באי כוח המשיב בהגינותם כי אין בפיהם פרכה לטענת העוררת שלפיה הרשות שאמורה להיות אמונה על ביצוע צווי הערכאה השיפוטית הדנה בעניין ההסדרים המשפחתיים הנוגעים לקטין, היא רשות הרווחה, וכי תפקידה של המשטרה אינו אלא תפקיד של גורם המאבטח את תפקודה של רשות הרווחה. מבלי לקבוע מסמרות בדבר, אומר כי על פניה – עמדת המשטרה בעניין זה נראית סבירה בעיניי. ראוי כי הטיפול בקטין ייעשה בידי הגורם המקצועי האמון על טיפול רגיש בקטינים המצויים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

29 דצמבר 2013

עמ"י 54515-12-13 מדינת ישראל נ' שאול

1 בסיטואציה משפחתית טעונה, ובמיוחד כאשר מושמעת טענה כי הקטין מצוי בסיכון, כלומר, בידי
2 רשות הרווחה.
3 בדומה לכך, לכאורה מוטב כי המשטרה תתרכז בתפקיד שלגביו היא היא הגורם המקצועי, קרי:
4 הבטחת הסדר, ולא תיטול מרשות הרווחה את הטיפול בקטינים במצוקה או בסיכון.
5 לפיכך, נראה כי אכן יש מקום לכך שהמשיב ימקד את פניותיו, ובמידת הצורך את הצעדים
6 המשפטיים שינקוט, ברשות הרווחה, אלא אם יוברר כי המניעה לתפקודה של רשות הרווחה,
7 ולביצוע הצו השיפוטי על ידה, מצויה בהחלטה משטרתית דווקא.
8 כך או כך, לכאורה כל המחלוקת הזו מצויה בגדר ההליכים המשפטיים בענייני המשפחה, ולחלופין
9 בתחום המשפט המנהלי, והיא לא אמורה להתברר ולהיות מוכרעת בהליכי מעצר או בהליכי ערר על
10 החלטה בענייני מעצר ושחרור.
11 אכן, נוסח הצו השיפוטי שיצא מלפני כב' בית הדין הרבני, מתייחס "לכל הרשויות המוסמכות לסייע
12 בביצוע הצו". אולם, אין לרתום את המאבטח לפני המבצע העיקרי, ואין להטיל לפתחה של
13 המשטרה את מה שעל פני הדברים הוא לכאורה בסמכות ההובלה של רשות הרווחה. ככל שנדרשת
14 החלטה מבהירה מאת בית הדין הרבני, הוא הנמען הנכון של בקשה להבהרה כאמור.
15 סיכומו של דבר הוא כי הערר נדחה לעניין שינוי התנאים המגבילים שקבע בית המשפט קמא, אולם
16 נדחית גם בקשת המשיב, שלמעשה מצויה מחוץ לגדריו של ההליך שלפניי, להורות למשטרה דווקא,
17 להבדיל מרשות הרווחה, ליטול את היוזמה וההובלה בביצוע הצו של בית הדין הרבני.
18 בהתייחס לסוף דבריו של ב"כ המשיב אעיר כי אין בהליך שלפניי מקום להורות על ביטול התנאים
19 המגבילים שקבע בית המשפט קמא, שהרי אין לפניי ערר מצד המשיב על קביעתם, וככל שהם יפקעו
20 מכוח האמור בהחלטת בית המשפט קמא, אין צורך בהחלטה שיפוטית נוספת, בוודאי לא של
21 ערכאת הערר, בהקשר זה.
22
23

24 ניתנה והודעה היום כ"ו טבת תשע"ד, 29/12/2013 במעמד הנוכחים.

25

26 שלמה פרידלנדר, שופט